

ubefæstet Land eller paa en Ø, hvor man kan risikere at blive lukket inde, jaget væk eller affaaeren, hvad Dag det skulde være. Der er vist Ingen, der er i Tvivl om, at det Første, der maa gøres, for at Danmark kunde bruges som Operationsbasis, det var at foretage Befæstninger for at sikre det imod Fjenden, og saalænge der ingen Fæstning er, kan vi derfor vist være meget rolige for, at vi ikke vække nogen som helst saadan Interesse. Jeg tror, at hele den Tanke, som ligger til Grund for den ærede Krigsministers Betragtninger, det er den gamle mærkelige overdrevne Forestilling om vor Alliances Betydning. Ja, vi har jo oplevet den Tid, hvor man troede, at vor Alliance var en meget stor Faktor i den europæiske Concert, og hvor vi byggede hele vor udenrigste Politikk paa Betydningen af denne eventuelle Alliance, og der er ingen Tvivl om, at den endnu spørger hos adskillige Menneker, at der endnu er dem, der tro, at i Tilfælde af en saadan Krig vilde Danmarks Flaade eller Danmarks Hær eller overhovedet Danmarks væbnede Magt spille en Rolle. Det tror jeg imidlertid virkelig, at vi mere og mere komme fra, der er vist en stærkere og stærkere Overbevisning nu om, at som Alliancemagt spiller Danmark ingen Rolle. Nei, det Danmark vilde kunne komme til at spille en Rolle som, det er naturligvis som Operationsbasis, og hvis vi anlægge denne Befæstning om Kjøbenhavn, maa vi vide, hvilken Rolle vi derved komme til at spille, nemlig som eventuel Operationsbasis. Der ligger Vanskeligheden, og det er paa det Punkt, hele Omrørelsen skal rettes. Derfor bliver Spørgsmaalet slet ikke det, hvorledes skal Befæstningen være, men det, hvilke militærpolitiske Følger, og hvilke politiske Følger for Landets Selvstændighed vil det overhovedet faae, naar vi begynde at befæste Kjøbenhavn, og gør det til en virkelig Fæstning. Det er det, jeg paaistaar mere og mere har fundet Tilslutning i Befolkningen, ogsaa i de Herrers Kredse, som høre til Regjeringspartiet, at Kjøbenhavns Befæstning, det er Landets Undergang, det er Landets Fordærb, det er Veien til at vi drages ind i de europæiske Konflikter, og derved faar en Betydning, vi ellers slet ikke have. Der vil da ikke blive rettet det Spørgsmaal til os, som den ærede Krigsminister antydede: Hvordan forsvare I eders Neutralitet, men det: Hvordan forsvare I eders Fæstning? Kunne I holde den? Kunne I sikre den imod at blive brugt af Udlandet som et Vaaben imod os? Det bliver Spørgsmaalene til os. Men naar først de Spørgsmaal rettes til et Land, er det i Almindelighed for sent. Naar det først

virkelig bliver gjort gjældende overfor et lille Land: Hvordan ville I være Eder ad med at forsvare Eders Fæstning, saa er det i Almindelighed Tegn paa, at man er lige forud for en Konflikt. Det, det gjælder om, er at hindre, at Spørgsmaalet bliver rettet til os, ved at sørge for at vi ikke faar den militære Betydning, at Noget nogeninde kan blive fristet til at rette saadanne Spørgsmaal til os, men det gør man sandelig ikke ved at anlægge en Fæstning, som den, den ærede Krigsminister i dette Aar har begyndt paa, og heller ikke ved at anlægge en, som han har foreslaaet. Nei, er det Spørgsmaal først kommen frem: Hvorledes forsvare I eders Fæstning, saa kommer paa vort Svar meget hurtigt den næste Bemærkning: Ja, det kunne vi nok se! I kunne ikke forsvare den, vi maa hjælpe Eder dermed. — Og dermed er saa vor Selvstændighed tabt. Vor Selvstændighed er ligesaabel tabt, naar man i en europæisk Krig okkuperer os mod vor Villie, som naar man tvinger os til en eller anden Alliance med en europæisk Magt eller til en militær Konvention. Derimod kunne vi ikke værge os ved at anlægge en Fæstning, som skal skræmme; thi vor Fæstning skræmmer ikke Noget, men ved at holde os fra militære Demonstrationer, som vi ikke kunne magte, og som føre til, at vi sætte Udlandet i den Nødvendighed at indordne os i deres militære Angrebs eller Forsvarshjtem. Det er alle disse Betragtninger, der maa frem i Udvalget, det er hele den Betragtning, det væsentligt kommer an paa, for at vide, hvilken Vej vi skal gaa, men disse Betragtninger hyder Ministeren ikke noget som helst Bidrag til. — Det er imidlertid ikke blot de politiske Konsekventer med Hensyn til Landets Bestaaen, det kommer an paa; det kommer ogsaa an paa at faae de økonomiske Konsekventer tagne i Betragtning. Hvad vil det sige, at vi bygge en Fæstning heri Landet? Det vil sige, at vi optage Landets økonomiske Evne i en saadan Grad, at vi rimeligvis blive ude af Stand til at løse ikke blot de Opgaver, der foreligger for alle Lande i økonomisk Henseende, men ogsaa dem, som ere paatrængende nødvendige for os, dersom vi ikke skulle gaa til Grunde, vi ophøre at eksistere som økonomisk Samfund. Der graves for Tiden en Kanal mellem Slesvig og Holsten, som i Løbet af 10 Aar vil være færdig, og naar den er færdig, saa vil efter al Sandsynlighed Danmarks merkantile Stilling være reduceret i ganske utroselig Grad. En meget væsentlig Del af den Handel, som nu samles om Kjøbenhavn, vil gaa bort, og Resultatet vil aabenbart blive ødelæggende, thi, naar